

RUIMTELIJKE AGENDA **DE PEEL**

Een gezamenlijke ruimtelijke agenda
met het landschap als basis

Inhoudsopgave

- Uitgangspunt
- Voorstel
- Samenhang
- Noodzaak: Grote opgaven
- Waar doen we het voor?
- Voorwaarden
- Programmaliijnen
- Doe-mentaliteit
- Vervolg

Uitgangspunt

Ruimtelijke agenda voor de Peel

- Geen masterplan of blauwdruk
- Inspiratie voor ruimtelijke ontwikkelingen
- Positionering van de grote opgaven waar de Peel voor staat
- Duurzame ontwikkeling van de Peel

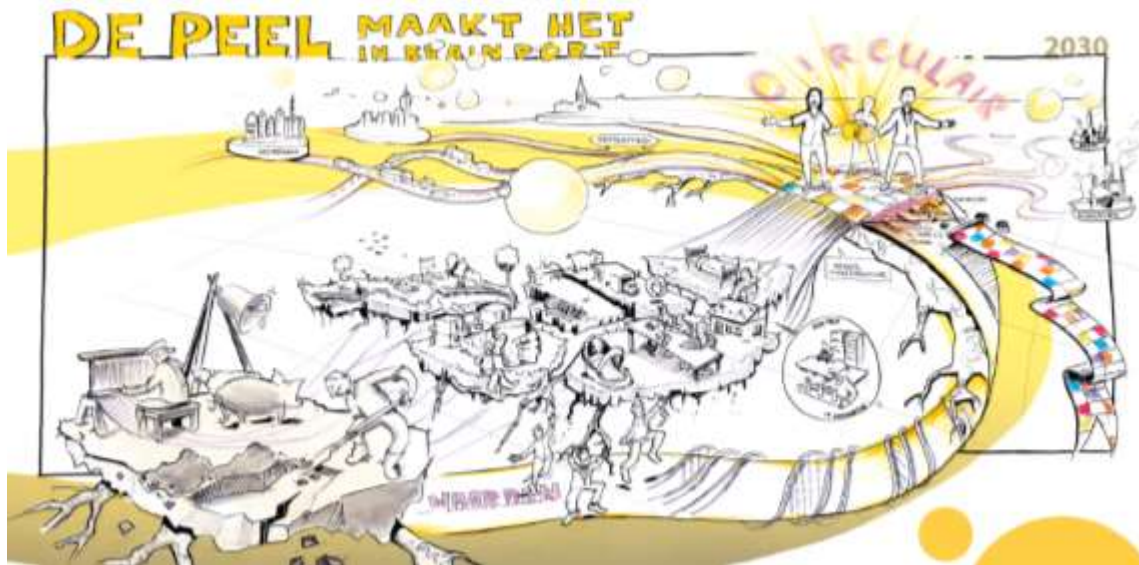
Voorstel

De concept Ruimtelijke Agenda voor de Peel vast te stellen,

opdat de gezamenlijke ruimtelijke opgaven voor de Peel opgepakt en uitgewerkt worden via de voorgestelde drie programmaliijnen;

- ‘Nieuwe ontginning van het grootschalig agrarisch landschap’
- ‘Nieuwe parklandschappen van de Aa’
- ‘Versterken van het stedelijk netwerk’.

Samenhang eerdere voorstellen

Noodzaak

- Grote opgaven “laten landen”
 - Transitie duurzame energie
 - Transitie landbouw
 - Klimaatadaptatie
 - Versterken metropoolstructuur
- De Peel (als regio) nu onzichtbaar
- Regionale schaal is nodig voor effectievere positionering
- Effectief samenwerken met een praktische insteek

Transitie duurzame energie

Transitie landbouw

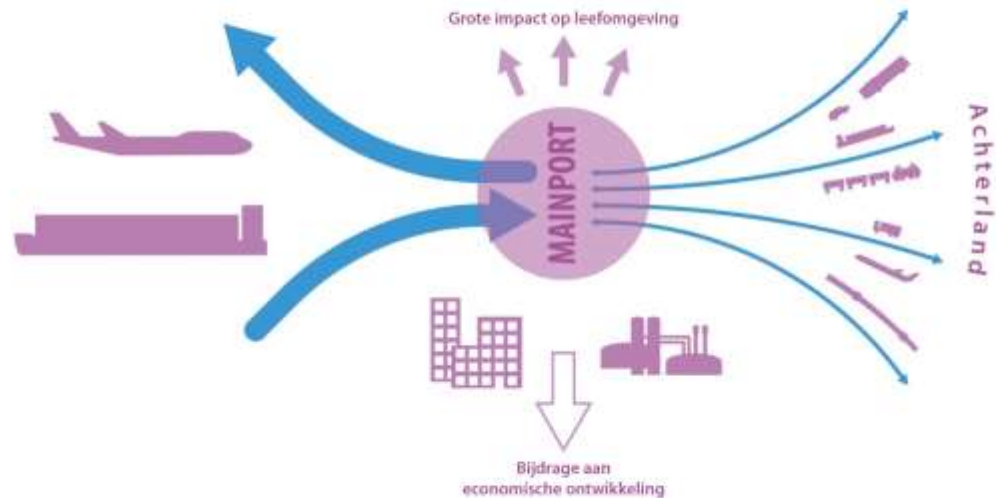
Klimaatadaptatie

Versterken Metropoolstructuur Mainport Eindhoven

Mainport Samenkomen van stromen

Waar doen we het voor?

- Aantrekkelijk woon- en leefklimaat, sterke omgevingskwaliteit, goede bereikbaarheid
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor food, automotive, slimme maak-industrie, zorg en vrijetijdseconomie
- Versterken duurzaamheid/circulaire economie

Waar doen we het voor?

- Bewoners verbinden aan het landschap*
- Ontwikkelingen die ruimte vragen slagen pas als bewoners op een goede manier betrokken worden

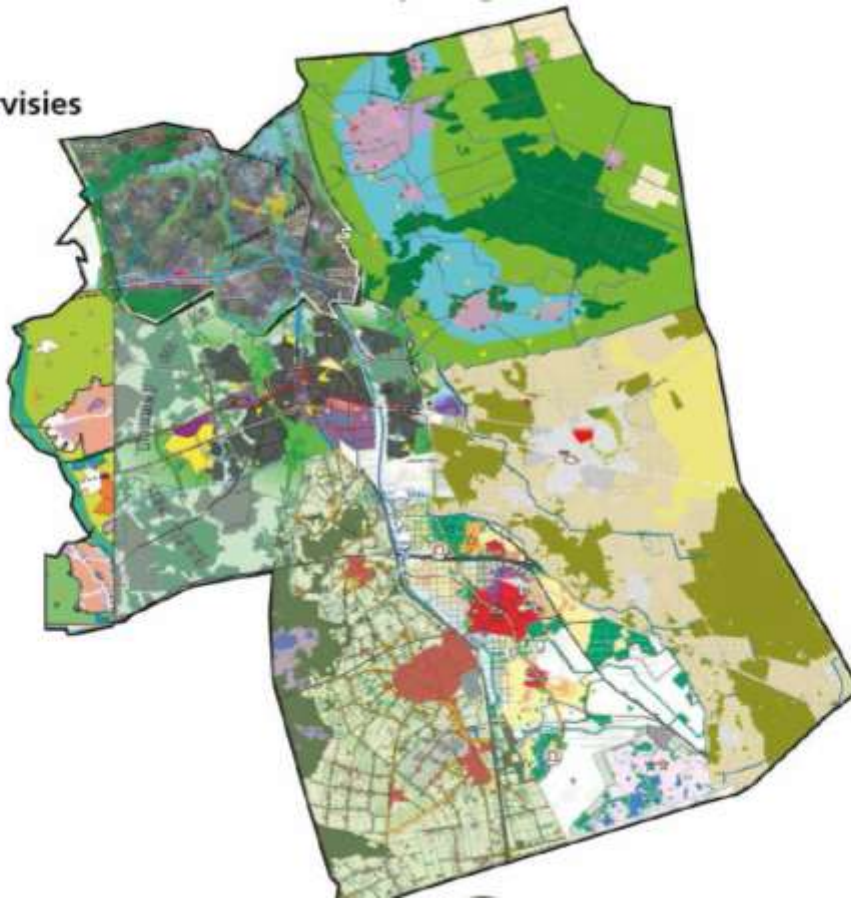

Verbindend Landschap

“Stel het landschap centraal bij de ruimtelijke vormgeving van duurzaamheidstransities en verbind daarmee de samenleving met deze transitie en met de kwaliteit van het veranderende landschap”. Raad voor Leefomgeving en infrastructuur (RLI), 2016

Voorwaarde: “over de eigen gemeentegrens”

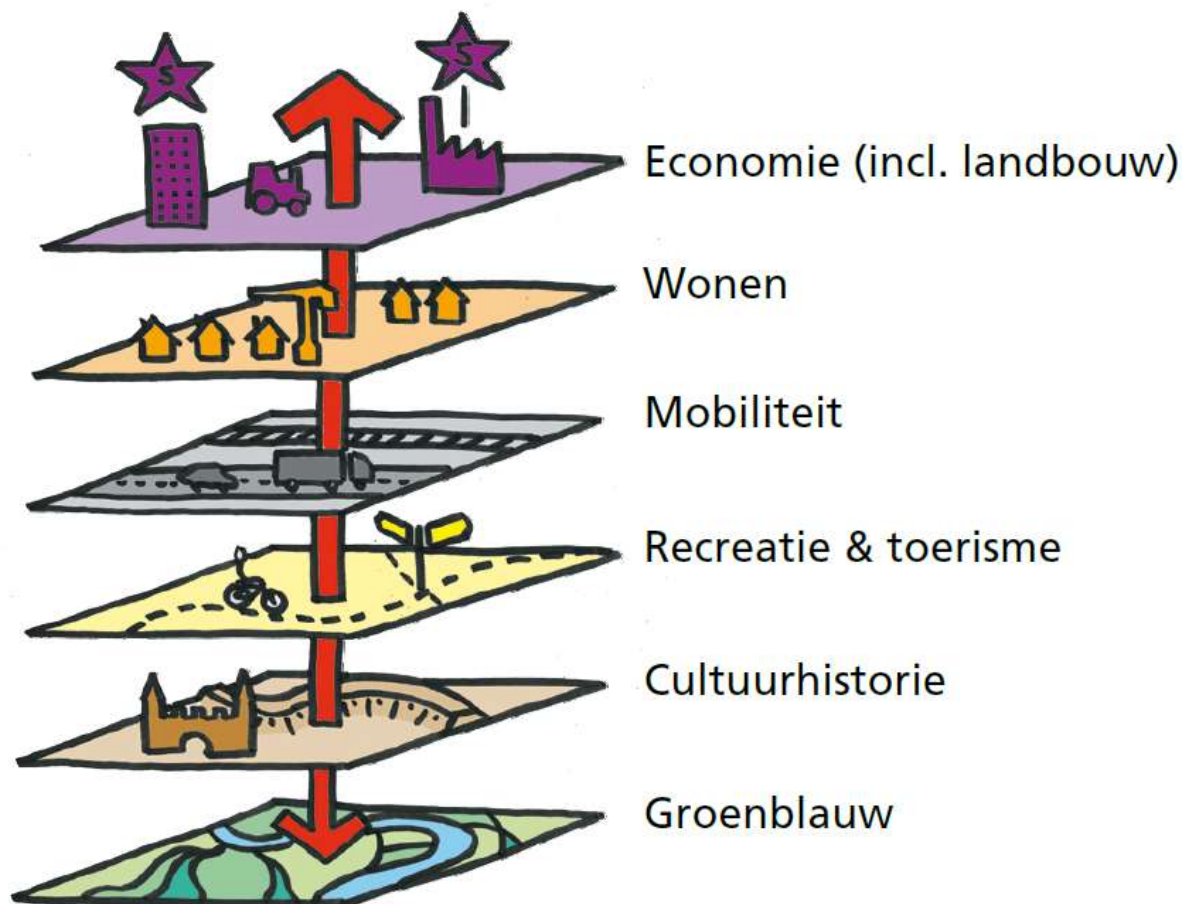
Alle structuurvisies

Voorwaarde: Samenwerken

- 6 gemeenten in de Peel en het waterschap Aa en Maas zetten samen de schouders onder de transitie van het buitengebied en de versterking van het stedelijk netwerk van de dorpen, Helmond en Eindhoven.
- Doe-mentaliteit: aanpakken, wel-overwogen risico's nemen.
- Versterken identiteit: Trots op de eigen gemeente, trots op de Peel

Hoe werkt de Ruimtelijke Agenda?

Programmalijn

Versterken stedelijk netwerk

1.3 Het stedelijk netwerk van de Peel
Helmond is het stedelijke centrum van de Peelregio met regionale voorzieningen. Op zijn beurt is Helmond als tweede stad in de Metropoolregio complementair aan Eindhoven. Het netwerk strekt zich in alle windrichtingen uit van het centrum van Helmond tot in de levendige en vitale dorpen en buurtschappen. Belangrijke zwaai van (stedelijke) ontwikkeling zijn de A67, A270, N279, de N615, de stedelijke ingrepen en het spoor en stationsomgevingen tussen Eindhoven en Oerle. Belangrijke motoren van de 'New Economy' met kennisintensieve bedrijvigheid zijn de Automotive Campus, de Food Tech Campus en de Green Campus. Het stedelijk netwerk heeft een grote dynamiek en kent daarmee grote uitdagingen tot een betere afstemming te komen op het vlak van voorzieningsdrukte, woningbouwdiversificatie en bedrijventerminisprogrammering.

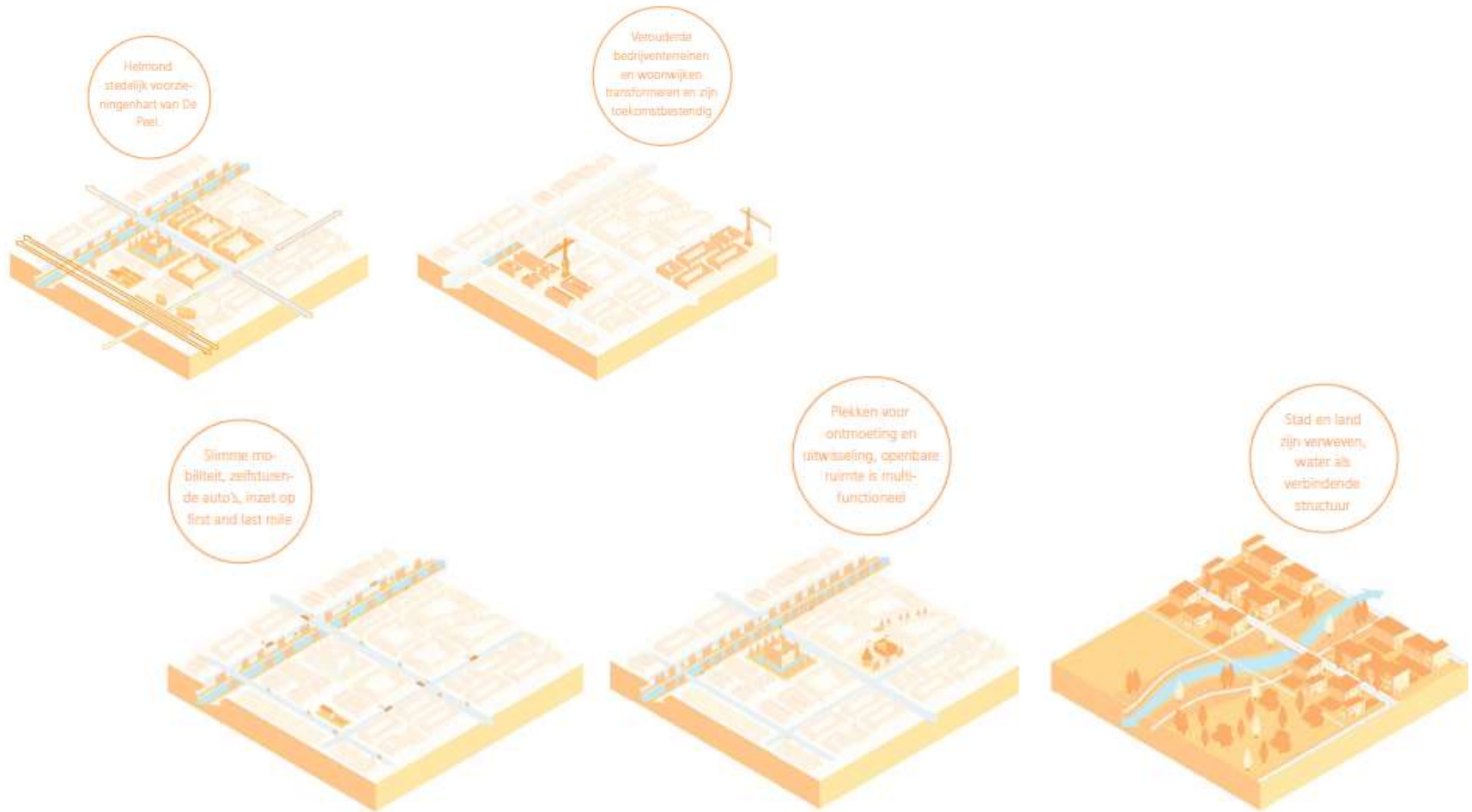

Kansen:

- Regio is stedelijk gebied → Kernen verdichten, ruimte open houden
- Dorpen en steden verbinden met Helmond en Eindhoven → Metropool
- Verbinden wonen en werken → Aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Voorzieningen op elkaar afstemmen → Interessant, beleven, ontmoeten

Programmalijn

Versterken stedelijk netwerk

Programmalijn

1.2 Het A-schal en kanaal

De Aa is een grotendeels gekanaliseerde beek die in noordelijke richting stroomt. Het watersysteem van de Aa kent vele tussenvoedende beken en waterlopen, zoals de Aasterne Aa en de Goorbeek. Het westelijk deel van de Fivel waaraf af op het watersysteem van de Aa, nodertgronden zijn ontstaan op de akkercomplexen tussen de beek en rante boskaden. Tussen de verschillende beken liggen ontrentingronden. Op de hogere, drogere voormalige heidevelden zijn productielossen aangeplant. Op een aantal plekken is de beek inmiddels weer 'gemeentakeloseerd' door deze weer de ruimte te geven om te meanderen. Naast ecologische voordelen draagt dit ook bij aan een betere waterhuishouding ten tijde van grote regenval. Het laatste karakter van de beek is een cultuursociologische waarde: vaak zijn ze al in de Middeleeuwen gegraven. De Aa was tot bestaansaan van Heinoord tot 't-Horlogerijdsch. Dat de Zuid-Willemsvaart en de beek de Aa loopt is logisch: het deel van de Aa was de laagste plek in het landschap en het moest geschikt terrein. De Zuid-Willemsvaart en de Aa zijn van belang voor de toelvoer van zoetwater voor de agrarische bedrijvigheid en industrie. Naast de Aa zijn tal van kanoelen te vinden.

Kansen:

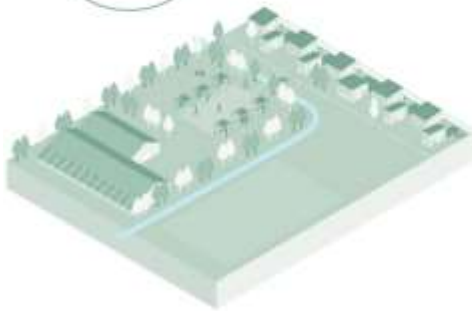
- Oud parkachtig landschap, beekdal Aa
- Meest nabij Helmond en Eindhoven
- Logische combinatie landschap en water
- Recreatie en vrijetijd
- Burgers en buitenlui zijn dichtbij

- Versterken identiteit
- Stad en land verbinden
- Klimaat
- Behoefte aan nieuwe parken
- “Boeren met de natuur”

Programmalijn

Nieuwe parklandschappen Aa

Boerderijen
zijn zichtbaar beleef-
baar en voegen kwaliteit
toe aan de leefomgeving.
Boeren in en met het
landschap.

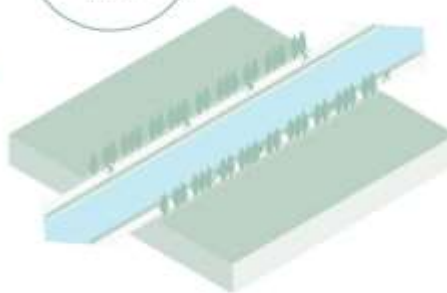
Beken
krijgen de ruimte,
zwame hopen
kunnen opgevangen
worden.

Hergebruik
ontpopt als
nieuwe pleister-
plaatsen

De kanalen
worden nieuwe
snelle fietsverbinding-
en voor woon-werk
verkeer

Stad en land
zijn verbonden.
Buitengebied wordt
landschapspark voor de
stad. Buiten is het te
doen

Programmalijn Nieuwe 'ontginning' van het grootschalig agrarisch landschap

Kansen:

- 100 jaar geleden ontgonnen
- Ruimte voor landbouw
- Industrieel voedselproductie landschap
- Ruimte voor duurzame energie
- Dichtbij kennis & innovatie

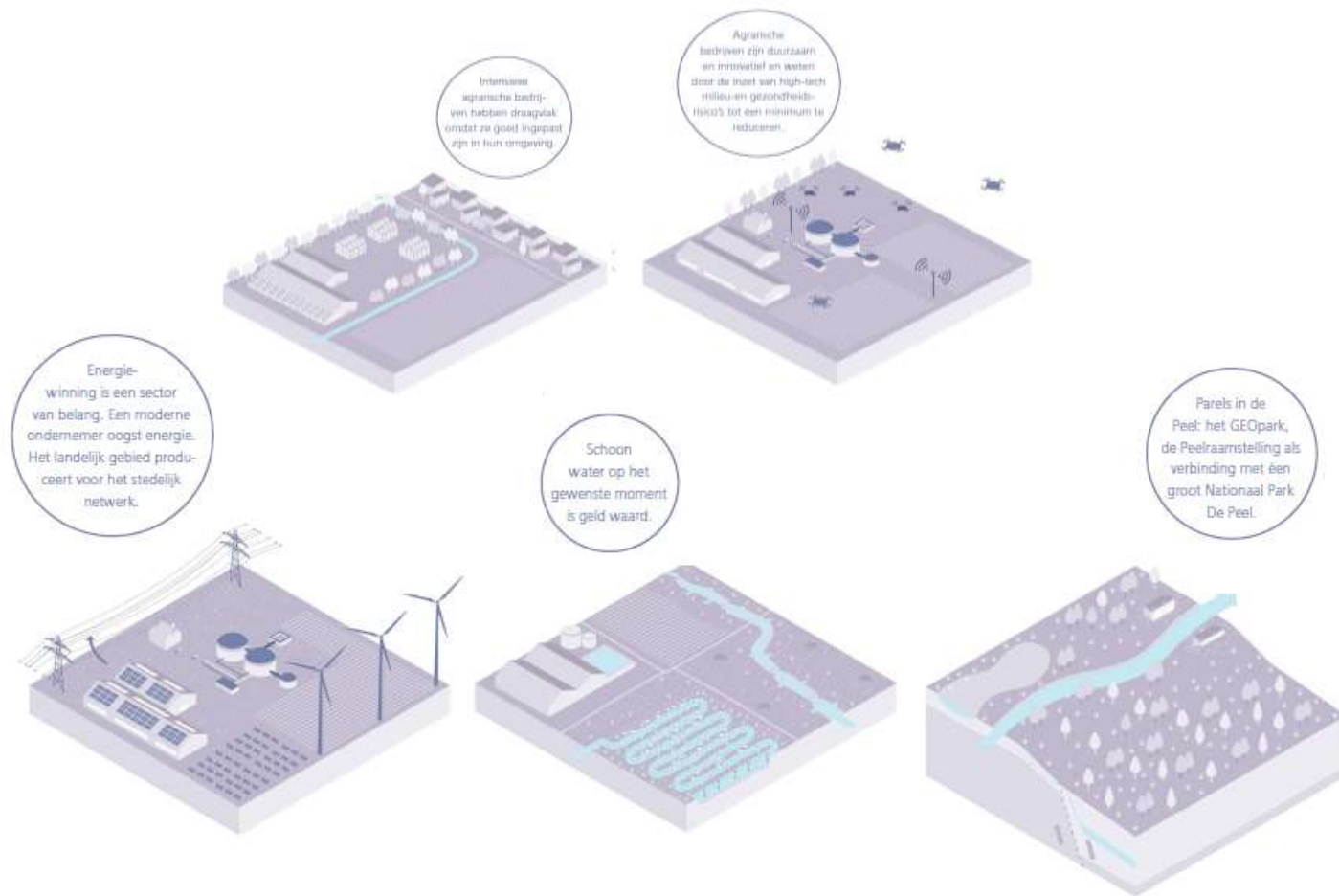
1.1 De Peelvenen en ontginningen

De Peel is een hoogveengebied en grootschalig ontginninglandschap dat zich verder uitstrekt dan de grenzen van de samenwerkende gemeenten. In Nationaal Park De Grootte Peel is nog te zien hoe het vroegste hoogveen- en heidegebied er ooit uit zag. De vroegere ontoegankelijkheid van het gebied heeft geleid tot een rijkdom aan mythen en sagen over de Peel. Ter bevordering van de ontginning is o.a. de Middenpeelweg aangelegd. Dit heeft geleid tot de stichting van een reeks nieuwe kernen. Bijzonder fenomeen in de Peel is de Peelrandbreuk. Op een aantal plekken is de breuk zichtbaar aan de openvlakte. Langs de breuklijn zijn gebieden met wijst ontstaan: ijzerrijke kwelgronden op de hoger gelegen gedeeltes. Peel vormde grensgebied tussen Gelre en Brabant. Langs de breuklijn ligt niets van kastelen als verdedigingswerk. De Peelraamstelling is een andere monumentale verdedigingslijn. Het kanaal met de naastgelegen kazematten is nog steeds op vele plekken te herkennen in het landschap.

- Transitie nu: Doe-mentaliteit
- Agro: Moderne bedrijven, werk, voedsel
- Geen overlast, duurzaam, veilig
- Nieuwe verdienmodellen
- High-tech, nieuwe oplossingen

Programmalijn Nieuwe 'ontginning' van het grootschalig agrarisch landschap

Wat moet er gebeuren

- Ontwikkelingen zijn er al
- Samenhang willen zien en benoemen
- 3 programmaliijnen vaststellen en in vervolgfase uitwerken
- Voorgestelde projecten doorzetten en nieuwe projecten ontwikkelen
- Trots zijn op de Peel parels

Vervolg

- Besluitvorming 6 Peelgemeenten
- Afstemming met Innovatiehuis De Peel
- Lancering van de Ruimtelijke Agenda in de Peel voor betrokkenen, 'doeners'
- Lobby en afstemming met MRE, provincie, ..
- Organiseren: op basis van uitwerken programmaliijnen en behalen van praktische resultaten

RUIMTELIJKE AGENDA **DE PEEL**

Een gezamenlijke ruimtelijke agenda
met het landschap als basis

Aan de slag! met doeners in De Peel

